

[Udenrigsministeren]

udenrigsministre med udtrykkelig støtte fra EFs stats- og regeringschefer i foråret 1981 anmodede de politiske direktører om en rapport om udviklingen i EPS og samtidig om at undersøge, hvorledes samarbejdets maskineri kunne forbedres og styrkes. Rapporten blev godkendt på et udenrigsministermøde i London den 13. oktober sidste år og er allerede kendt under betegnelsen Londonrapporten. Rapporten, der er offentligt tilgængelig, indeholder i sin første del mere generelle politiske udtalelser svarende til de indledende afsnit i Luxembourg- og Københavnsrapporterne. Anden del behandler samarbejdets maskineri.

Sammenlignes de tre rapporter, vil det ses, at Londonrapporten indeholder to afsnit, som er nye i forhold til de tidligere rapporter.

Det første er en fremhævelse af ønskeligheden af parallelitet mellem udviklingen i EF-samarbejdet under Romtraktaten og udviklingen i det europæiske politiske samarbejde. Baggrunden herfor var et stærkt ønske, bl.a. hos den danske regering, om at få fastslået, at stagnation i det økonomiske samarbejde ikke kan forventes kompenseres gennem en stærkere udvikling af det politiske samarbejde.

Det andet nye er det afsnit, hvori det hedder:

»Med hensyn til omfanget af det europæiske politiske samarbejde og under hensyn til medlemsstaternes forskellige situation er udenrigsministrene enige om at opretholde den fleksible og pragmatisk indstilling, der har gjort det muligt i det politiske samarbejde at drøfte visse vigtige udenrigspolitiske spørgsmål, der har forbindelse med eller betydning for de politiske aspekter af sikkerhed.«

Denne formulering afspejler den faktiske situation, at forsvars- og militærpolitiske spørgsmål ikke drøftes inden for EPS, allereede fordi Irland er et neutralt land og de øvrige ni er medlemmer af NATO. Den afspejler også den kendsgerning, at EPS ved at beskæftige sig med spørgsmål som f.eks. Nord-Syd-problemet, Mellemosten, den sovjetiske invasion i Afghanistan og nu senest situationen i Polen også beskæftiger sig med sikkerhedspolitik i bredere forstand. Som jeg sagde på konferencen om sikkerhed og samarbejde i Europa, der går tilbage til begyn-

delsen af 1970'erne, har EF-landene spillet en særlig aktiv rolle. Det viser vel bedre end noget andet, at en drøftelse af sikkerhedspolitiske spørgsmål ikke er nogen nyskabelse, når man har den definition af sikkerhedspolitik, som jeg her var inde på. Det citerede afsnit indeholder derfor alene en bekræftelse af den hidtidige praksis.

Rapportens anden del beskriver som nævnt samarbejdets maskineri. Der er her i meget vidt omfang tale om beskrivelse af praksis, således som den har udviklet sig siden godkendelsen af Københavnsrapporten i 1973. Det er imidlertid værd at fremhæve, at alle ti udenrigsministre har været enige om, at samarbejdets uformelle og fleksible karakter skulle bibeholdes uændret.

Udenrigsministrene var samtidig enige om, at der skulle stilles de nødvendige ressourcer til rådighed for at sikre samarbejdets gnidningsløse og effektive funktion, som det har været udtalt. Dette har fundet udtryk i rapportens afsnit om støtte til formandskabet, hvilket er en nydannelse, idet det er blevet besluttet, at det afgående og det kommende formandskab hver stiller én medarbejder til rådighed for det siddende formandskab. Formålet er her dels at aflaste formandskabet i dets varetagelse af sekretariatsfunktionerne, som jo i EPS i modsætning til, hvad der er tilfældet for samarbejdet under Romtraktaten, alene påhviler de skiftende formandskabers egne medarbejdere, dels at sikre kontinuiteten i arbejdet. De to udenlandske medarbejdere indgår således i formandskabets egen medarbejderstab og arbejder under formandskabets fulde kontrol og fulde ansvar. Det er således klart, at der ikke er truffet beslutning om at oprette et egentligt sekretariat for EPS.

Den anden nydannelse i rapporten er etableringen af en særlig kriseprocedure, ifølge hvilken tre medlemslande kan anmode om, at udenrigsministrene eller eventuelt de politiske direktører mødes inden for 48 timer. Kriseproceduren blev første gang bragt i anvendelse ved indkaldelsen af EPS-møderne om situationen i Polen umiddelbart efter jul.

Til slut bør jeg i forbindelse med mine bemærkninger om Londonrapporten nævne dennes omtale af Kommissionens rolle i EPS, især fordi dette spørgsmål har givet anledning til megen debat, men også mange misforståelser.